

УДК 343.01

Вадим Миколайович ДАВИДЮК,
кандидат юридичних наук,
докторант Харківського національного
університету внутрішніх справ

ЩОДО КЛАСИФІКАЦІЇ ДОПОМІЖНИХ СИЛ ОПЕРАТИВНО- РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Якість та ефективність оперативно-розшукової протидії злочинам підрозділами Національної поліції України прямо залежить від правильної організації, розстановки та ефективного використання наявних сил. Особливого значення при цьому набуває питання використання допоміжних сил оперативно-розшукової діяльності, оскільки останні не наділені правом на здійснення оперативно-розшукової діяльності, а залучають виключно для виконання окремих її завдань.

З метою надання науково обґрунтованих пропозицій щодо правильної організації, розстановки та ефективного використання таких сил перш за все необхідно визначити їх зміст, види та класифікувати їх.

Результати проведеного дослідження показали, що допоміжних сил оперативно-розшукової діяльності, що здійснюється оперативними підрозділами Національної поліції умовно можна поділити на дві групи віднести наступні:

1. Внутрішні:

а) посадові особи, які залучаються в процесі реалізації матеріалів оперативно-розшукового документування:

- працівники органів досудового розслідування Національної поліції;
- працівники підрозділів патрульної служби поліції;
- працівники «Корпусу оперативно-раптової дії» Національної поліції;
- працівники кінологічних підрозділів;
- працівники ізоляторів тимчасового тримання;
- працівники вибухотехнічної служби Національної поліції;

б) посадові особи, які залучаються в процесі отримання первинної оперативно-розшукової інформації:

- працівники Служби дільничних офіцерів поліції Національної поліції;

- працівники секторів превенції;
- працівники Департаменту оперативної підтримки;
- працівники Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва;
- працівники Департаменту організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування;
- працівники Департаменту інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України;

2. Зовнішні:

а) фізичні особи:

- особи, які залучаються до проведення окремих заходів оперативного (ініціативного) пошуку або до оперативно-розшукових заходів;
- особи, які залучаються у якості спеціалістів;
- особи, які надають консультативні послуги;
- приватні нотаріуси;

б) юридичні особи:

- засоби масової інформації;
- підприємства недержавної форми власності;

в) державні підприємства, установи, організації (окрім правоохоронних органів):

- експертні установи;
- установи та організації, які накопичують та/або надають доступ до інформаційних масивів баз даних;

г) правоохоронні органи (не наділені правом на здійснення оперативно-розшукової діяльності):

- органи прокуратури;
- судові органи;
- органи Державного агентства рибного господарства;
- органи державної лісової охорони;
- Антимонопольний комітет України;
- Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку;
- Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів;
- Державна екологічна інспекція України;
- Державна інспекція ядерного регулювання України;
- Державна архітектурно-будівельна інспекція України;
- Державна аудиторська служба України;
- Державна виконавча служба України;
- державні нотаріуси.

д) громадські організації.

Звісно, наведений нами перелік допоміжних сил оперативно-розшукової діяльності, що здійснюється оперативними підрозділами

Національної поліції України не є вичерпним, оскільки завдання, які стоять перед оперативними підрозділами Національної поліції України є досить широкими та мають відношення до майже усіх сфер життєдіяльності країни. Однак до вказаного переліку ввійшли в першу чергу ті сили, допомога яких використовується оперативними підрозділами Національної поліції найчастіше.

Одержано 08.11.2019

УДК 332.2.021.8.001.25(477)

Адам Лаврентійович ДАЛЬ,

кандидат юридичних наук,

старший викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності

та розкриття злочинів факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ НЕГЛАСНОЇ СЛІДЧОЇ (РОЗШУКОВОЇ) ДІЇ: КОНТРОЛЬ ЗА ВЧИНЕННЯМ ЗЛОЧИНУ

Інститут негласних слідчих (розшукових) дій (далі – НС(Р)Д) як засобів діяльності досудового розслідування кримінальних проваджень привертав увагу багатьох вітчизняних науковців, зокрема, Ю. П. Аленіна, С. О. Гриненка, О. М. Дроздова, В. А. Колесника, С. С. Кудінова, Є. Д. Лук'янчикова, Д. Й. Никифорчука, М. А. Погорецького, Д. Б. Сергєєвої, В. М. Тертишника, Р. М. Шехавцова, М. Є. Шумила та багатьох інших. Ними висвітлювались поняття, правова природа, класифікація НС(Р)Д, тактика проведення, використання отриманих результатів у доказуванні, їх співвідношення з оперативно-розшуковими заходами тощо. Проте ряд питань залишається невирішеними і до таких можна віднести проблеми правового регулювання такої негласної слідчої (розшукової) дії, як контроль за вчиненням злочину.

Кримінальний процесуальний кодекс України в статті 271 вказує, що контроль за вчиненням злочину може здійснюватися у випадках наявності достатніх підстав вважати, що готується вчинення або вчиняється тяжкий чи особливо тяжкий злочин, та проводиться в таких формах:

- 1) контрольована поставка;
- 2) контрольована та оперативна закупка;
- 3) спеціальний слідчий експеримент;
- 4) імітування обстановки злочину [1].